

Jenneke Klijn

VLEUGELKRACHT

EEN AUTOBIOGRAFISCHE ROMAN

De bijbelteksten in dit boek zijn overgenomen uit de Herziene Statenvertaling (HSV), tenzij anders staat aangegeven.

VLEUGELKRACHT

Copyright © 2025 Uitgeverij Gideon

Auteur: Jenneke Klijn

Redactie: Uitgeverij Gideon

Beeld omslag: Jenneke Klijn

Omslagontwerp en typografie: Jonathan Reining, Jore ontwerp

Jaar van uitgave: november 2025

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

www.gideonboeken.nl

ISBN: 978-90-5999-307-5

NUR: 301

Alle rechten voorbehouden

*‘Wat vleugels zijn voor een vogel
en zeilen voor een schip,
zo zijn gebeden voor de ziel.’*

CORRIE TEN BOOM

VOORWOORD

Als kind waren er een paar dingen die ik graag deed: tekenen, lezen en schrijven. Ik schreef dagboeken vol met kletsverhalen, las stapels boeken en tekende een wereld die ik graag wilde zien.

Als volwassene vluchtte ik in mijn werk en er brak een periode aan waarin ik vastliep. Om in beweging te komen, bedacht ik een strategie. Ik pakte mijn laptop en ging situaties beschrijven die voorgevallen waren, terwijl mijn man en ik in Tanzania werkten. Chris werkte in die tijd voor de MAF (Mission Aviation Fellowship) en ik voor de GZB (Gereformeerde Zendingsbond).

Mijn handen typten op sommige dagen als een malloot, en na vele woorden realiseerde ik mij dat ik slechts over één gedeelte van mijn leven sprak. Eén hand sprak over Afrika en mijn andere hand zocht naar woorden. Ik had meer dan vijfendertig jaar gezwegen over mijn zusje met haar lange, golvende haren, over een leven en liefde die plotseling en tragisch tot stilstand kwamen.

Woorden en beelden begonnen zich te vermengen, als twee handen die erachter kwamen dat ze beide bestonden. De hoofdstukken in dit boek wisselden elkaar af: de ene hand vertelde over Afrika, de andere over vroeger. Tussendoor wurmden zich mijmeringen en gedichten, die de handen probeerden samen te voegen tot één geheel – tot ze gingen samenwerken en gevouwen handen werden, behorend tot één persoon.

Als je doorleest, wordt het patroon duidelijker en zie je door de chaos heen het pad lopen waarop ik liep: van overleven naar langzaam durven leven, van stilte naar geluid en verwondering.

De mijmeringen bevatten mijn perceptie, en ik hoop dat de metaforen helpen om processen te begrijpen en te verduidelijken.

Ze zijn een weergave van flarden van mijn gevoel, gezien door mijn eenvoudige blik van toen. Je mag meekijken over grenzen heen, naar het Tanzania van 1996, naar mij als kind en naar de afgelopen jaren.

1. DE LANDING

Tanzania, 1996

‘Stoelriemen vastmaken, we gaan zo landen.’

Met mijn rechterhand pakte ik de stoelriem en trok hem over de dunne stof van mijn crèmekleurige blouse. Daarna drukte ik op het knopje van de rugleuning. Alle stoelen waren bezet in het vliegtuig, waardoor ik tijdens de vlucht half rechtop had proberen te slapen. Mijn rug deed pijn. De stewardess had tien minuten eerder het licht in de cabine aangedaan. Overal om me heen zag ik slaperige gezichten. Mijn linkerschouder hing tegen het raam en George zat naast me. Zijn trouwring glom en zijn donkere haar was kortgeknipt. Enkele maanden eerder sprongen zijn krullen nog alle kanten op, alsof ze niet getemd wilden worden. Mijn blonde haar hing los en ik speelde ermee. Het landingsgestel zakte uit het vliegtuig en ik zag de lichtjes van de landingsbaan dichterbij komen. Ik geeuwde en keek naar het inktzwart van de nacht.

‘George, hoelang moeten we hierna nog vliegen?’

‘Nog bijna twee uur,’ zei hij. ‘Dit is Arusha, vlak bij de Kilimanjaro.’

Ik knikte. Hij was vertrouwd met de omgeving en werkte al anderhalf jaar in Tanzania. George was voor enkele weken naar Nederland gekomen om met mij te trouwen.

* * *

Plotseling klapte mijn hoofd tegen de hoofdsteen. Mijn voeten raakten de stoel voor mij. Een vrouw aan het gangpad schreeuwde en een kind begon te huilen.

‘Auw, wat gebeurt er?’

Georges felblauwe ogen scanden de ruimte. Hij werkte al jaren met vliegtuigen. Tijdens zijn eerste baan werkte hij bij British Aerospace,

aan de Concorde, het supersonische vliegtuig met de bijzondere neus.

‘Ik denk dat we weer opstijgen,’ zei George.

Het logge vliegtuig leek zo licht als een veertje toen het weer opsteeg en opnieuw snelheid maakte. De stipjes op de grond werden kleiner en ik hoorde de stem van de piloot door de intercom.

‘Er liep een groep herten op de landingsbaan. We vliegen nu een rondje en hopen dat ze straks weg zijn, zodat we veilig kunnen landen.’

‘Blijven zitten alstublieft,’ zei de stewardess, terwijl ze het gangpad doorliep.

George knikte en glimlachte naar de vrouw in het blauw. Ik was blij dat de herten gezien waren voordat het vliegtuig het asfalt raakte en friemelde aan mijn blouse.

Even later werd het toestel alsnog veilig aan de grond gezet en de passagiers klapten luid. Een aantal mensen stapten uit en na een korte stop vloog het vliegtuig verder naar Dar es Salaam, waar we vroeg in de morgen aankwamen.

* * *

Een collega van George, die ook voor de MAF werkte, haalde ons op met zijn landrover. Terwijl hij behendig door het drukke verkeer stuurde, zag ik allerlei mensen lopen. Een meisje met een grote emmer op haar hoofd, een jochie, die zijn hand uitstak toen we op een kruispunt stonden te wachten, een groep vrouwen die dicht bij elkaar liepen, met kleurrijke patronen op hun omslagdoeken. Ik schrok van het getoeter van een scooter, die uit het niets opdook en ons bijna raakte. Ik trok mijn hand naar binnen omdat mijn horloge blonk in het zonlicht en draaide het raampje iets omhoog. Een paar jonge mannen tilden een groot vat, hun huid glom door het zweet.

Een half uur later stopten we voor een groot wit hek. Georges collega toeterde en het gezicht van zijn bewaker kwam tevoorschijn tussen de spijlen. Hij pakte de sleutel van het hangslot en zwaaide het krakende hek voor ons open.

Achter het hek stond een bungalow. De landrover stopte en we

stapten uit. ‘De bagage mag in de auto blijven, we gaan vanmiddag weer terug naar het vliegveld.’

We liepen achter de collega aan naar de voordeur en ik vertraagde mijn pas en zag een plant met paarsblauwe bloemen. Ernaast groeide een lelieachtige, gele bloem die net in mijn hand paste. Een vlinder streek neer op het geel en ik rook een zoete geur. Iets verderop bloeide een felroze bougainvillea-struik. De dunne bloemblaadjes tuimelden over elkaar heen en ik keek er geboeid naar. In Nederland groeide deze struik niet zo uitbundig. De vlinder fladderde langs en ik keek naar het patroon; zwart met witte vlekjes en met twee rode druppeltjes onder op haar vleugels.

Mijn gedachten vlogen terug in de tijd en ik associeerde het zwart van de vliandervleugels met de donkere periodes uit mijn leven. Het rood, waar ik zo van hield, was lang geleden vervaagd.

Het begon warm te worden en ik liep achter George aan naar binnen. De ventilator aan het plafond zoemde en ik bukte om mijn schoenen uit te doen.

‘Let je op waar je je voeten neerzet? Er loopt hier van alles, dus ik zou ze maar aanhouden,’ zei Georges collega.

Die middag bracht hij ons terug naar het vliegveld, waar een MAF-vliegtuig klaarstond voor onze binnenlandse vlucht. De Cessna, een 206, was wit met twee rode strepen. Ik groette de piloot. George kende hem en hielp onze bagage in te laden. Ik zag ernaar uit om les te gaan geven op een middelbare school, in dienst van de GZB.

2. VLINDERVLEUGELS

Jaren later, terug in Nederland (2018)

‘Ik heb het briefje weggegooid.’

De dominee keek mij niet-begrijpend aan. ‘Ik hoop dat het niet waar is,’ zei hij.

Ik draaide mijn gezicht naar hem toe. Het behang in de kamer, vol met bloemen, takken en vogels in grijstinten, vervaagde. Zijn stoelpoten schraapten over de vloer. Ik hief langzaam mijn gezicht op en zag zijn blauwgrijze ogen en het korte rossige haar. Hij schudde zijn hoofd, stond op en even later hoorde ik de voordeur dichtvallen.

Ik zette zijn kopje in de keuken en hoorde de kerkklok slaan. Het silhouet van de kerktoeren stak boven de stad uit. Als ik ’s avonds een rondje maakte en langs de kerk kwam, liep ik vaak door naar de toren. Daar, naast de scheve toren, lag tussen de straatstenen een grote stenen cirkel. Als je erop stapte en hij begon te bewegen, gingen de lampjes boven in de toren aan. De schaduwpartijen verdwenen en de raampjes werden korte tijd verlicht.

* * *

Toen de dominee vertrokken was, pakte ik het wasgoed uit de droger en kiepte het op de grote tafel. Terwijl ik een T-shirt gladstreek en een donkergrijs pluisje wegveegde, begon het te bewegen en werd er een vorm zichtbaar. De stapel handdoeken, T-shirts en lakens waren droog en ik zag het pluisje opnieuw bewegen. Het oogje op het pluisje was minuscuul en mijn iris probeerde in te zoemen. Ik schrok en mijn hand bleef steken in de beweging die ik had willen maken.

De donkergrijze vleugel belandde op een donkere handdoek en per ongeluk raakten mijn vingertoppen het vleugeltje aan. De textuur zag er broos en breekbaar uit. De vleugel was volgetekend met ontelbare

ragfijne grijze lijntjes. Ik staarde ernaar en hoopte dat mijn vingers de vleugel niet gebroken hadden. Jaren geleden ving ik vlinders in de tuin van mijn jeugd. Het glazen potje waarin ik de vlinders bewaarde, had een deksel vol met gaatjes die ik er zelf in had geslagen met een hamer en een spijker.

De vlindervleugels bewogen van links naar rechts heen en weer. Ze bewogen tergend langzaam tot het minder werd. Ik keek naar de vlinder en besloot de ruimte te verlaten, want ik wilde geen getuige zijn van het einde.

In de keuken schudde ik m'n hoofd en duwde een krul achter m'n oor. Met de vaatdoek veegde ik het aanrecht schoon zonder te kijken of het vies was. Daarna pakte ik mijn theekopje en dat van de dominee, ze vielen bijna op het harde graniet. Op de hoek van het aanrecht lag mijn mobiel, de geluidsmeldingen waren uitgeschakeld. Het enige wat ik hoorde was de oorverdovende stilte.

Ik wilde terug naar de tijd dat ik genoot van de primaire kleuren rood, geel en blauw, afgewisseld met secundaire kleuren zoals oranje, groen en paars. Mijn ogen hadden het opgezogen; de kobaltblauwe luchten, het gele zand en het felle groen van het gras nadat het geregend had. Erboven fladderde een koolwitje met twee stipjes op haar vleugels.

Toen ik een kind was, stonden er oranje en bruine cirkels op het behang van mijn slaapkamer en alhoewel dezelfde kleuren nog bestonden, zag ik ze niet meer en voelde ik ze niet meer. Dat laatste vond ik het ergste, want doordat ik de kleuren niet meer kon voelen, leek het of ze niet meer bestonden en verdwenen ze van mijn palet.

Op mijn kalender stond het jaartal waarin de bliksem was ingeslagen in mijn leven, 1979. Ik was negen en het was alsof een scherpomlijnde bliksemschicht de heldere winterhemel verlichtte, waardoor de sneeuw weigerde te verkleuren. De hemel bleef gehuld in een kille, ijsblauwe tint.

Totdat ik negen was, wist ik niet dat zwart bestond. Het gitzwart van een donkere nacht. Maar zwart is een niet-kleur die allesomvattend en ongelooflijk overheersend kan zijn. Diep, donker zwart waar het wit uitgeperst lijkt. Je kan je die niet-kleur niet inbeelden zonder het gevoeld te hebben.

Het was van dat soort zwart waar ik vergeefs overheen probeerde te kleuren, tot ik ontdekte dat lichtgeel veranderde in groen en oranje in bruin. Ik ontdekte dat kleuren zich anders gedroegen op zwart papier: ze vervormden, verschoven. Alleen op wit bleven ze trouw aan zichzelf. Op wit papier behield een kleur haar intensiteit en helderheid. Als ik met een wit potlood op een zwart vel tekende, zag het er grijs uit. Bij een hoog gepigmenteerd potlood komt het in de buurt van wit, maar zulke potloden ontbreken meestal in de kleurdoos van een kind. En een kind, dat was ik geweest.

3. HET ONGELUK

Nederland 1985

Het was een paar jaar later en ik had enkele weken eerder mijn vijftiende verjaardag gevierd.

‘Ga je mee naar onze ooms?’ vroeg mijn broer.

‘Leuk, na het avondeten? We mogen papa’s auto mee.’

Mijn broer reed, hij had sinds kort zijn rijbewijs. ‘Je gordel nog, broer.’

‘Ach, het is een kort stukje,’ zei hij.

‘Nou en, ik wil het! Je weet nooit.’ Het was zonnig weer en het was rustig op de weg. We reden het dorp uit, de polder in. Nadat we het spoor overgegaan waren, kwam er een scherpe bocht naar links.

Om ons heen waren uitgestrekte weilanden, afgewisseld met slootjes. Ik hield van de polder met zijn afgwisselde luchten en verdwaalde bomen.

Achter ons huis lag een grote tuin en daarachter begonnen de weilanden. Langs de sloot stonden rijen knotwilgen en in de winter, als het bevroren had, vroegen we of mijn vader op het ijs wilde gaan staan. ‘Kraakijs is geen breekijs,’ zei hij dan wanneer het knetterhard kraakte. Als hij geen natte voeten kreeg, mochten wij onze ijsers onderbinden. Afgelopen winter hadden we veel geschaatst, nu stond de berm vol met madeliefjes.

Mijn broer stuurde de auto naar links, de bocht om. Ik glimlachte nog toen ik de lange dunne weg voor me zag. Daarna knalden we tegen iets aan. ‘Dit is het einde,’ raasde door mijn hoofd. ‘Ik ga dood.’ In enkele seconden zag ik allerlei beelden voorbijtrekken, en het werd donker om mij heen.

Ergens ver weg hoorde ik een stem. ‘Hé, hoe is het?’ Minuten gingen voorbij. ‘Leef ik nog?’ fluisterde mijn stem. Mijn schouders trilden. Iets deed pijn. Ik keek door het kapotte autoraam en zag het groen van het gras. Naast mij zag ik het witte gezicht van m’n broer...

‘Kom, we moeten de auto uit. Lukt dat?’

‘Vast wel,’ antwoordde ik.

Hij deed zijn portier open, stapte uit en stak zijn hand uit. ‘Kom, je moet er aan deze kant uit,’ zei hij, terwijl hij mij over de koppeling wilde trekken.

‘Auw, auw, dit doet zeer. Laat me maar.’

‘Waar heb je pijn?’

‘Mijn rug, mijn buik.’

‘Je moet de auto uit, straks zakt hij in de sloot,’ zei hij luid, terwijl hij aan mij sjorde. Ik voelde me een zak meel die over de toonbank getrokken werd. Mijn voeten raakten het gras, en hij liet me los. ‘Ik ga kijken waar ik kan bellen,’ zei hij, terwijl hij richting de spoorlijn liep waar een huisje stond.

Mijn benen trilden. Ik wilde tegen de auto aanleunen voor houvast. De donkergroene Ford, een stationwagen, hing scheef naast de sloot. Het dak was ingedeukt, precies boven de plek waar ik gezeten had. Ik bukte om door het open portier naar binnen te kijken en trok mijn hoofd snel terug. Mijn deur was geknakt alsof het een V-vorm wilde maken en het voorraam bestond uit glasscherven die bijeengehouden werden door het frame. Duizenden stukjes glas, in allerlei maten, groot en klein. De voorkant van de auto was om de boom gekruld, als in een ongemakkelijke omhelzing.

Het was de derde boom in de rij, net zoals ik het derde kind was. Mijn moeder had haar eerste drie kinderen binnen drie jaar op de wereld gezet. Ik had twee broers boven mij.

De intensiteit van de zonnestralen nam af, terwijl mijn broer terug kwam lopen. ‘Hé, papa komt er zo aan, hoor. Ik heb naar huis gebeld en hij vroeg of we oké zijn.’

Even later kwam er een auto aanrijden en ik hoopte dat het mijn vader was. De auto stopte op de weg en ze stapten tegelijkertijd uit, mijn vader en de baas van het garagebedrijf.

‘Joh toch, gaat het met je?’ vroeg hij. Zijn stem trilde en ik wilde mij het liefst tegen hem aan laten vallen en zei: ‘Ik heb wel pijn in m’n rug.’

‘Nou, gelukkig valt het mee. Over de auto maak ik mij geen zorgen, die

is te vervangen. Hij keek naar zijn vriend, de directeur van het garagebedrijf. 'Regel jij dat de auto opgehaald wordt?' vroeg m'n vader.

'Natuurlijk, ik kan jullie naar huis brengen. Laat de rest maar aan mij over,' zei hij.

'Pap, ik wil niet in die auto. Ik durf niet,' zei ik.

'Kom op, het is te ver om te lopen. Jij mag achterin. En je moet naar de huisarts vanavond, je moeder heeft hem al gebeld. We moeten nu echt gaan, anders zijn we te laat.'

Mijn vader was onvermurwbaar. Op mijn lippen bijtend van de pijn kroop ik achterin, naast mijn broer. In de verte zag ik een sleepwagen aankomen.

* * *

De boom, de derde in de rij, bleef kleiner dan de rest en leek dood te gaan. De boomstam was gehavend en in de jaren erna groeiden slechts een handvol blaadjes aan haar dunne takken.

De vorm van de autogordel stond in het blauw op mijn huid en mijn rug gaf pijnlijke scheuten als ik op wilde staan of mijn schooltas droeg. De eerste weken erna moest ik veel liggen en op school werd er een bed in de kamer van de conrector gezet, zodat ik kon rusten tussen de lessen door.

Het duurde minstens drie jaar voordat mijn angst voor bochten verminderde. Ik had rijlessen en pas op het moment dat mijn rijinstructrice boos uitviel en zei: 'Je bent bang, geef het nou eens toe,' brak ik. We reden op een polderweg en ik zette de auto in de berm.

'Gek hè, ik heb een ongeluk gehad en toen dacht ik dat ik doodging. Hoe weet ik nu dat ik niet uit de bocht vlieg? Jij een idee?'

'Ja,' zei ze. 'Het geeft niet dat je bang bent, maar je moet eraan toegeven en kijken waarom. Je kunt goed rijden. Het kan ook goed gaan.'

Ik veegde een paar tranen uit mijn ogen en ging rustiger ademen, waarna ik de auto weer startte en de weg op reed. Nu leken de bomen geen angstaanjagende monsters meer die naar mij riepen.

4. DE OPDRACHT

Nederland 1989

Het was rustig in het lokaal. Ik hoorde het gekras van de potloden om me heen. Mijn voeten konden net niet bij de grond en ik zat model terwijl de docent, een lange man met bijzondere ogen, uitlegde hoe je gezichten in proportie tekent. Ik deed mijn best om stil te zitten en naar een punt te kijken, zodat de positie van mijn hoofd hetzelfde bleef. Het licht viel door de hoge ramen naar binnen en door de dikke muren hoorde ik het geluid van buiten niet.

Ik fietste dagelijks over de grachten, want mijn kamer lag aan de buitenrand van de stad. Als ik na zo'n fietsritje mijn neus snoot, kwam er goor spul uit, dezelfde kleur als het grijs van een potlood.

'Hé, jij hebt hoge jukbeenderen en een smal gezicht, meestal is dat niet zo,' zei mijn docent. Ik keek kort naar hem en had geen idee waar hij het over had. Na zijn les liep ik naar de wc om daar in de spiegel te kijken en toen zag ik dat hij gelijk had. 'U hebt een breed gezicht,' had ik willen zeggen. 'Zo'n gezicht waar je een karikatuur van kunt tekenen.' Ik zei alleen niets, omdat hij mijn favoriete docent was. Hij was rustig en vriendelijk, en leerde me beter naar gezichten kijken en die in vlakken vertalen.

Tijdens een van mijn eerste weken op de opleiding liepen we samen over de grote brede trappen naar de tweede verdieping en hij wees op een tekst die met een blauwe stift op de muur geschreven was. 'Kijk, wat daar staat moet jij onthouden: "Vrijheid krijg je niet, die neem je."'

Ik keek hem vragend aan.

'Denk er eens over na, je hebt de keuze om vrij te zijn. Blijf bij die keuzes waar je in gelooft.'

* * *

Mijn blauwgrijze ogen keken in de spiegel en mijn blonde krullen sprongen alle kanten op. Als ik mijn haar kamde terwijl het droog was, werd het een ragebol. De dikke bos haar viel over mijn schouders en leidde af van mijn tengere postuur. Als kind kreeg ik de bijnaam spin of schaap, terwijl ik liever op een hert had geleken. Die zagen er fascinerend uit als ze renden en konden ineens stilstaan alsof ze een beeld waren.

Na de middelbare school in Rotterdam was ik in Amsterdam gaan studeren. Ik deed de lerarenopleiding tekenen en textiele werkvormen en was een van de jongste studenten. Tijdens de introductieles zaten we met negentig studenten in een grote zaal. De docent begon zijn speech: 'De helft van jullie stopt in het eerste jaar met de opleiding en slechts een derde haalt de eindstreep.'

Ik stak mijn vinger op en zei: 'Maar dat betekent dat de andere helft doorgaat en dat dertig studenten hun opleiding afmaken. Dat kunt u ook zeggen.'

Hij keek mij aan en zei: 'Zo kun je het ook zien.'

Het gebeurde zoals hij voorspeld had. Aan het eind van het eerste jaar was de helft van de studenten over. De rest was afgefallen omdat ze het niveau niet haalden of vonden dat ze te hard moesten werken.

Tijdens ons derde studiejaar stond een werkweek in Limburg op het programma. Ik was negentien en inmiddels de jongste van de groep, die bestond uit een gemêleerd gezelschap van docenten en studenten. Mijn favoriete docent ging helaas niet mee. Het materiaal waarmee we aan het werk gingen, was aquarel; een verf op waterbasis waarbij je op een opgespannen papier werkt zodat het blad niet kromtrekt door het vocht. De eerste ochtend kregen we uitgebreid instructie en liep de docent vaak langs om advies te geven. De dagen erna mochten we schilderen waar we wilden en elke avond werd het werk besproken.

Mijn focus lag op het schilderen van de wolkenluchten en het glooiende landschap. Het viel mij op dat het licht steeds anders was en ik leerde beter te kijken naar de natuur om mij heen en alle kleurtinten.

's Morgens vroeg, toen de andere studenten nog op een oor lagen, hield ik, zoals gewoonlijk, stille tijd. Ik sloop de gedeelde slaapzaal uit,

trok wat kleding aan en poetste mijn tanden. In mijn rugtas zat mijn Bijbeltje en ik liep het gebouw uit, richting het bos.

Het gras was nat en ik was blij dat ik gympen aanhad. Het was heerlijk koel en ik hoopte dat ik niemand tegen zou komen op het smalle pad. Het bos kwam dichterbij en ik zag allerlei tinten groen; grasgroen, smaragdgroen, jade, mintgroen, olijfgroen en mosgroen. De diverse bomen en struiken hadden hun eigen kleur die veranderde doordat de zon wakker werd en de mistige deken vervaagde. Het was al dagen warm en zonnig geweest.

Ik stapte door omdat ik eerst een stuk wilde lopen en daarna ergens in het bos wilde gaan zitten om mijn Bijbel te lezen. Het pad verbreedde zich en ineens lag er een minigrasveld, dat omringd was door hoge bomen. Het gras was zo hoog dat mijn gympen erin verdwenen. Ik zocht een omgevallen boomstam om op te gaan zitten toen ik ineens een helder licht zag. Ik keek verbaasd omhoog naar de lucht. Het felle licht verblindde mijn ogen en ik hoorde een stem, die sprak: 'Gaaf dan henen, onderwijst al de volken, lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb. En ziet, Ik ben met u alle dagen.'

Ik liet me op mijn knieën vallen in het vochtige gras. De stem die ik gehoord had, was nieuw. Ik weet niet meer hoelang ik geknield lag, maar toen ik opkeek was het licht weg en zag alles er normaal uit.

De woorden kwamen uit het eerste boek van het Nieuwe Testament, hoofdstuk 28. Ik was zo geraakt, het was net of iets mij omverblies terwijl het mij tegelijkertijd vasthield. Ik dankte God voor dit wonder en zong omdat ik blij was.

Mijn ziel was geraakt, op een tere manier, zoals een vlinder die neerstreek op een bloem. De opdracht was duidelijk: geef de boodschap van Jezus door. Ik wilde het liefst direct de zending in om deze opdracht handen en voeten te geven.

Na een poosje liep ik terug naar onze accommodatie. De anderen zaten al te eten in de ruime eetzaal. Er was een lege stoel op de hoek van een lange tafel en ik ging zitten.

'Goedemorgen, eet smakelijk,' zei ik. De theepot was leeg, dus ik pakte een pak karnemelk en schonk mijn glas vol met het koude, witte spul.

Het meisje naast mij vroeg: 'Wat is er met jou gebeurd? Het lijkt wel of je licht geeft.'

Een ander beaamde het. 'Je lijkt anders.'

Ik haalde mijn schouders op en zei: 'Ik ben een rondje wezen lopen.'

'Vanmorgen al? Dan was je vroeg, ik heb je niet gehoord.'

'Dat klopt, ik was vroeg wakker.'

Ik schaamde me dat ik niet durfde te zeggen wat er gebeurd was, en dacht terug aan de keren dat andere studenten me uitlechten om mijn geloof. Het laatste wat ik wilde was dat ze mijn verhaal niet zouden geloven. Ik glimlachte breed en bad voor mijn eten.

** * **

Het was enkele weken later en ik liep in Amsterdam. Een wildvreemde man sprak mij aan op de Kalverstraat. 'Weet je wel waar je heen gaat?'

Ik antwoordde: 'Ja, dat weet ik. Ik wil de zending in.'

'Wil jij de zending in? Ben je nog bezig met je studie?'

'Ja, ik ben in mijn derde jaar.'

'Nou, maak eerst je studie af, ga dan werken en zorg vervolgens dat je goed wordt in je werk. Aan mensen zonder ervaring hebben ze niets. Als je over zeven jaar nog de zending in wilt, dan ben je er klaar voor.'

** * **

Na vier jaar rondde ik mijn opleiding af, een gedeelte van mijn klas haalde de eindstreep. Het jaar erop deden de anderen eindexamen. Uiteindelijk waren er 27 studenten die hun diploma haalden.

Na mijn opleiding werkte ik een paar jaar als docente tekenen in Gouda, waarna ik een tweejarige bijbelschool in Engeland volgde. Op de eerste dag daar ontmoette ik George. Hij had een symmetrisch gezicht, donkere krullen, een bruingetinte huid en een atletisch postuur. Zijn felblauwe ogen deden mij aan de kleur van de zee denken.

Pas aan het eind van het eerste jaar kregen we een relatie. In het begin hielden we deze verborgen omdat hij net ervoor een relatie met een ander meisje had gehad. Daarna vertrok George naar Tanzania, terwijl ik begon aan mijn tweede jaar. Tijdens mijn stage in Nairobi zag ik hem één week

en nadat ik mijn opleiding had afgerond, trouwden we in Nederland. Zijn familie en vrienden kwamen over uit Engeland en een paar maanden later vertrokken we naar zijn huisje in Tanzania.

Het was inmiddels zeven jaar nadat ik de opdracht van Jezus had gehoord. Zijn woorden waren mijn bemoediging wanneer het leven moeilijk was. Ik wist dat Jezus mijn Rots in de branding wilde zijn en dat er golven zouden komen. Die golven zouden echter nooit te hoog zijn en mijn Rots wegspoelen.

Als kind speelde ik graag in de zee. Ik herinner me het beeld van mijn vader op een klapstoel op het strand, omringd door onze handdoeken – keurig naast elkaar, met de tassen erop. Mijn broers speelden vaak op het strand en ik ging een stukje zwemmen. Mijn vader hield mij in de gaten en keek hoe ver ik de zee in liep. De golven waren meestal klein. Daarna stapte hij het water in en zwom langs mij heen door de branding en steeds verder – totdat hij op een stipje leek. Wanneer hij terugkwam en langs mij gleed, keerden we samen terug naar het ondiepe stuk. Samen gingen we met de golven mee naar de kust, terug naar het kriebelzand onder onze voeten.